

VELKÁ KNIHA VTIPU

HONZY VYČÍTALA

VELKÁ KNIHA VTIPU HONZY VYČÍTALA

Jan Vyčítal

je český zpěvák, tramp, textař, karikaturista a autor kreslených vtipů. Zakládající člen, hlavní textař a vedoucí skupiny Greenhorns.

Narodil se 8. března 1942 v Praze. S rodiči a starším bratrem Josefem žili na Pankráci v ulici Na Jezerce, v činžáku poblíž továrny Jawa. Když byl jejich dům při revoluci v květnu 1945 zasažen tankovou střelou a lehl popelem, přestěhovali se do Veselé u České Kamenice, kde dostali náhradní ubytování. Otec tam začal pracovat na poště jako poštovník a maminka šila pro zákazníky. Když chodil Honza do druhé třídy, rodina se přestěhovala zpátky do Prahy. Otec už nebyl poštovníkem, ale pracovníkem vlakové pošty. Jednak proto, že nebyl v té správné straně, a také proto, že odmítl nést na prvního

máje standartu s nějakým politickým heslem – a bylo vymalováno.

„Můj táta byl skvělejší chlap, ale uměl bejt dost tvrdější, a nejen na mě s bráchou, ale i na sebe. Zato maminka byla nádherně měkko srdcatá a dost na mě trpěla. Vždycky dostávala tajně záchvaty smíchu poté, co si oddychla, že jsem nepřišel domů s uštěřenou hlavou nebo jiným malérem. Málokdy si odpustila, aby mě maminkovsky nepomuckala. Táta nám ale svým přísným přístupem ukázal tu správnou cestu do života.“ Po tatínkovi zdědil nadání pro kreslení a muziku.

Otec vedl Honzu ke klavíru, který ho ale moc nebavil, a tak začal asi ve čtrnácti hrát na kytaru. Od dětství byl načichlý Foglarem a právě jeho knihy ho přivedly k trampskému způsobu života. Miloval skauting, přírodu a všechno, co vonělo zakázanou Amerikou. Skautem se ale nikdy nestal. Když dosáhl věku, že by se jím mohl stát, tak skauting zakázali. A když byl na čas v šedesátém osmém roce povolen, už byl, jak sám říká, „pivním skautem“.

Na opravdový vandr vyrazil poprvé až v šestnácti letech, dříve se mu to nepodařilo, protože rodiče byli velmi přísní. Později si to, hlavně jako muzikant, dostatečně vynahradil. Čundrák je pro něj člověk, který jezdí na čundry, tedy do přírody, a ne do chaty. Představuje si pod tím, že se sbalí, hodí si svůj bágl na záda a jde. Podstatné je být každý večer jinde. Navíc je přesvědčený o tom, že když na čundru spíš poblíž stromů, třeba nad jejich kořeny, tak do tebe přechází jejich síla. Miluje kraj, kde se odehrávaly příběhy spisovatele Oty Pavla. Říká, že je to země pro kovboje, ideální krajina pro trampy. Byl to právě tenhle kraj, který do něj „napumpoval“ celou romantiku všeho, co v něm je. Kdyby do vysněného kraje nejezdil, nevěděl by o čem psát, o čem zpívat, co malovat...

Jeho okouzlení trampingem, ke kterému neodmyslitelně patří i trampská muzika, vedlo k tomu, že se v roce 1965 rozhodl, společně se svými kamarády z trampské osady Hejkalů, založit hudební country skupinu, která si začala říkat Greenhorns. Skupina se sice musela za normalizace povinně přejmenovat na Zeleňáče, ale v roce 1989 se vrátila k původnímu názvu Greenhorns. Sám Vyčítal je autorem více než dvou stovek písňových textů, z nichž řada se dostala do zlatého fondu české populární hudby, a Vyčítal je tak právem považován za průkopníka české country.

S kreslením začínal jako malý kluk. Doma na půdě našel Kulíkovy humoristické kalendáře po dědovi a v nich spoustu kreslených vtipů. Prohlížel si je a brzy začal kreslit vlastní obrázky. V kalendářích byly i pytlácké historky a u nich vždy nějaké rytinky s úryvkem textu. Na jednom obrázku byl hajný, který míří puškou na pytláka a křičí: „Dostal jsem tě, pytláku Řího!“ Tenhle citát mu utkvěl v paměti, a tak začal postupně kreslit sérii obrázků s pytláckou tematikou. To bylo v sedmdesátých letech, v dobách největší popularity Dikobrazu. Jeho obrázky měly velkou odezvu a brzy se postavil pytlák Říha stala hodně populární. Dokonce mu psala velká spousta Říhů, kteří si mysleli, že vtipy jsou o nich. Kromě pytláka Říhy maluje nejčastěji na svých obrázcích kočky, zajíce, trampy a ufouny.

Díky svému výtvarnému talentu vystudoval obor propagační grafika na Vyšší umělecko-průmyslové škole. Nejdřív kreslil různé plakáty a potom nějaký čas pracoval ve výtvarném oddělení Československé televize, kde měl mimo jiné na starost titulky k televizním novinám. V té době se titulky psaly ručně, a aby texty rychle uschnuly, dávaly se sušit na kamna. Byla to někdy velká honička.

Už jako malý kluk se potýkal se zdravotními potížemi. V devíti letech dostal těžkou revmatickou horečku a celý rok jenom ležel v posteli a nemohl se hýbat. Dlouhou dobu se nevědělo, jak všechno dopadne, a kdyby někdo tehdy jeho rodičům řekl, že i v pokročilém věku bude venku spát jenom ve spacáku na zemi, mysleli by si, že se zbláznil. Dodnes má z této doby památku – šelesty na srdci a potíže s klouby. Ke zdraví mu nepřispěl ani celoživotní kočovný muzikantský život, několik autohavárií a nezdravý životní styl. To vše mu přineslo chronické potíže s pravou rukou a krční páteří. Přestože podstoupil řadu revmatologických procedur, jedl prášky po hrstech, nic mu nepomohlo.

Zafungovala až „přírodní léčba“ léčitelky v jedné indiánské rezervaci v Kanadě, kam ho dovedl jeho kamarád, který kdysi do Kanady emigroval. Tam ho stará indiánka čarováním a různými bylinkami s tajnými procedurami skutečně dala dohromady. Její léčba mu zabrala. Záda přestala bolet a jeho téměř nepohyblivá ruka se začala postupně rozhýbávat a dnes už opět udrží v ruce štětec a může malovat. Bylo to pro něj vysvobození a dodnes to považuje za zázrak. Věří, že mu pomáhá přírodní energie a jakési božstvo, které nazývá svým šéfem a které nad ním drží ochrannou ruku.

Ani když mu bylo v životě nejhůř, nikdy nepadl až na dno. Duchovní posilou mu byly jeho životní vzory – zahraniční letci, parašutisté, hrdinové odboje. Ostatně o nich často zpívá ve svých písničkách, ve kterých nechybí zrada, odvaha, statečnost, boj proti přesile a zlu.

Dodnes ho inspirují všichni lidi, kteří mu projdou životem, i ti, které náhodně potkává. Na vandr už nejezdí, ale rád prchá z Prahy do přírody a miluje posezení v dobré hospůdce s dobrým pivem a přáteli, a to i v těch nejzapadlejších místech naší vlasti.

Jeho nezaměnitelný hlas i osobité kresby ho staví na vrchol české country hudby a obrázky, které nakreslil, se staly nesmrtelnými a oblíbenými.

Možná ho nejlépe charakterizuje text z jedné úspěšné písničky:

*„Budu zpívat prosím, kdo chce, ať píská, mě to nerozhází,
světem s tužkou chodím a pytlák Říha mě doprovází,
svým paňácům den co den jsem více podoben
a ufouni mi přistávají rovnou do oken,
já zapálím si cigaretu, visí mi na spodním retu,
a jdu dál a jméno můj je Honza Vyčítal...“*

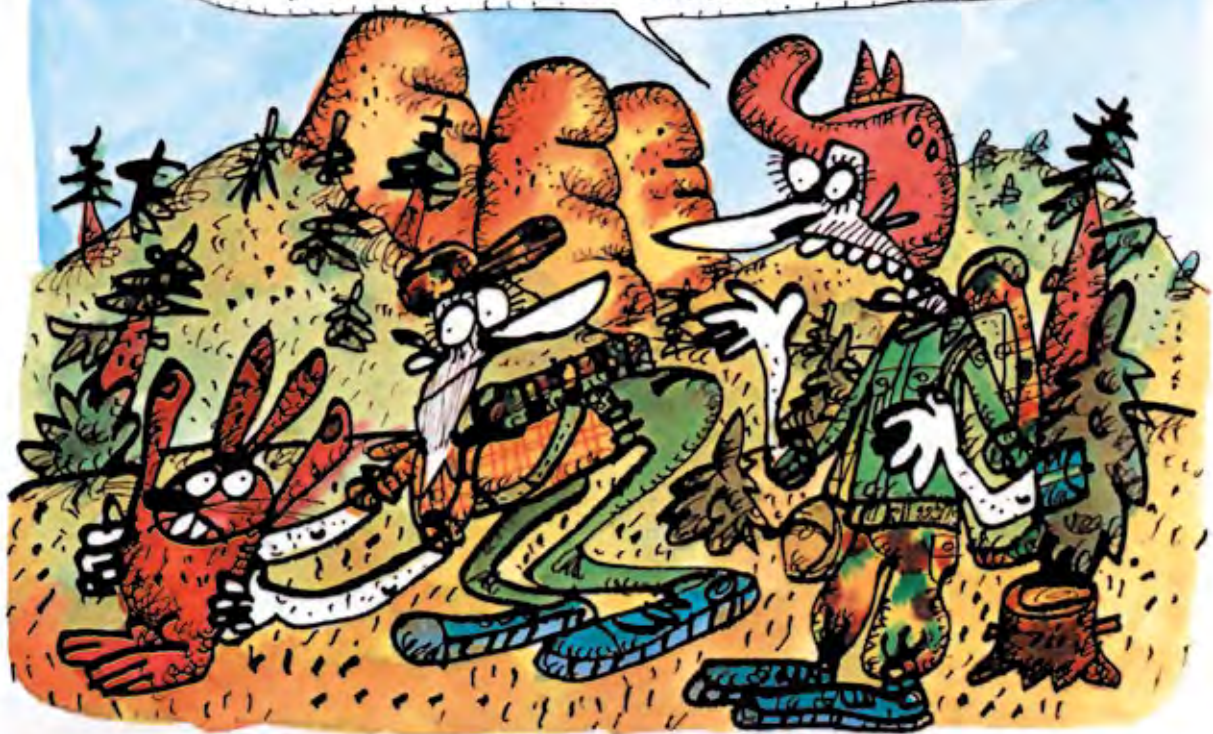
V této Velké knize vtipu Honzy Vyčítala je průřez jeho ilustrační tvorbou. Jsou zde zařazeny kreslené vtipy z různých časových období, které vycházely v novinách, časopisech i knihách. Své ilustrace nemusí ani popisovat, neboť jeho rukopis vždy byl, a dodnes je, nezaměnitelný a jedinečný.

**VYPADÁ TO, ŽE JSME
ZABLOUDILI NA NÁKOU
ZAJEČÍ DISKOTÉKU !**

**NEBLBNI, PŘECE SE NEMŮŽEM ORIENTOVAT
PODLE TOHO, NA KTERÝ STRANĚ JSOU ZAJÍCI
POROSTLÝ LIŠEJNÍKEM !**

**NE, ŽÁDNÉ LESNÍ ŽÍNKY
JSEM TU NEVIDĚL
A KDE BYDLÍ SNĚHURKA
TAKY NEŘEKNU !**

**JÁ TI NEVÍM, ALE JSEM PŘESVĚDČENĚJ,
ŽE KAŽDEJ BÁGL JE LEPSÍ NEŽ TO TVOJE
TELE!**

**HERDEK, TAK TO VYPADÁ, ŽE ZAČNEM
JEZDIT NA NÁKEJ JINEJ FLEK!**

**NEJHORŠÍ JE, ŽE TO VOLÁNÍ DIVOČINY
JE VŽDYCKY NA ÚČET VOLANÉHO !**

**ŘEKNU TI, ŽE BY TU BYLO U KRBU BEZVA
POSEZENÍ, KDYBY SEM POŘÁD NELEZ
TENHLE BLBEC A NERVAL : „ZÁSOBTE
MĚ ŠNAPSEM, BUDE KRUTÁ ZIMA“!**

HELE, CO TÍM MYSLEL, KDYŽ SE PTAL KAM SE
VLEČEŠ S TÍM SLADKÝM DŘEVEM ?

VIDÍŠ A NEŽ JSME VYTÁHLI TY
LAHVÁČE, TAK TO VYPADALO, ŽE
JE TO DOCELA VOBYČEJSKEJ
MRZUTEJ JEZEVEC !

**NEBLBNÍ A ZAHRAJ, BEDÝNKA MEDU
ZA BEDNU OD WHISKY, TO JE DOBŘEJ
KŠEFT!**

MNĚ ŘÍKAJÍ GRIZZLY !

**TO BYLO POŘÁD JEN PĚT PENĚZ,
PĚT PENĚZ," A KDYŽ JSEM JÍ
PROŠACNUL, TAK MĚLA V SEBE
SKORO TŘI PĚTKY!**

**TAK JSI MĚL PŘECI JEN
PRAVDU, ASI TO NEBUDE
MRAVENIŠTĚ !**

**TY TRAMPOVÉ MI TU TAK ZBLBLI ZVĚŘ, ŽE
UŽ I ZAJÍCI CHRÁPAJ POD ŠÍRÁKEM !**

**PROSTĚ JSEM HO NA TEN ČUNDR UŽ MUSEL VZÍT,
DNES V NOCI MŇOUKAL „AŽ ZTICHOV BÍLÉ SKÁLY“ TAK
ŽALOSTNĚ, ŽE CELEJ BARÁK
NESPAL !**

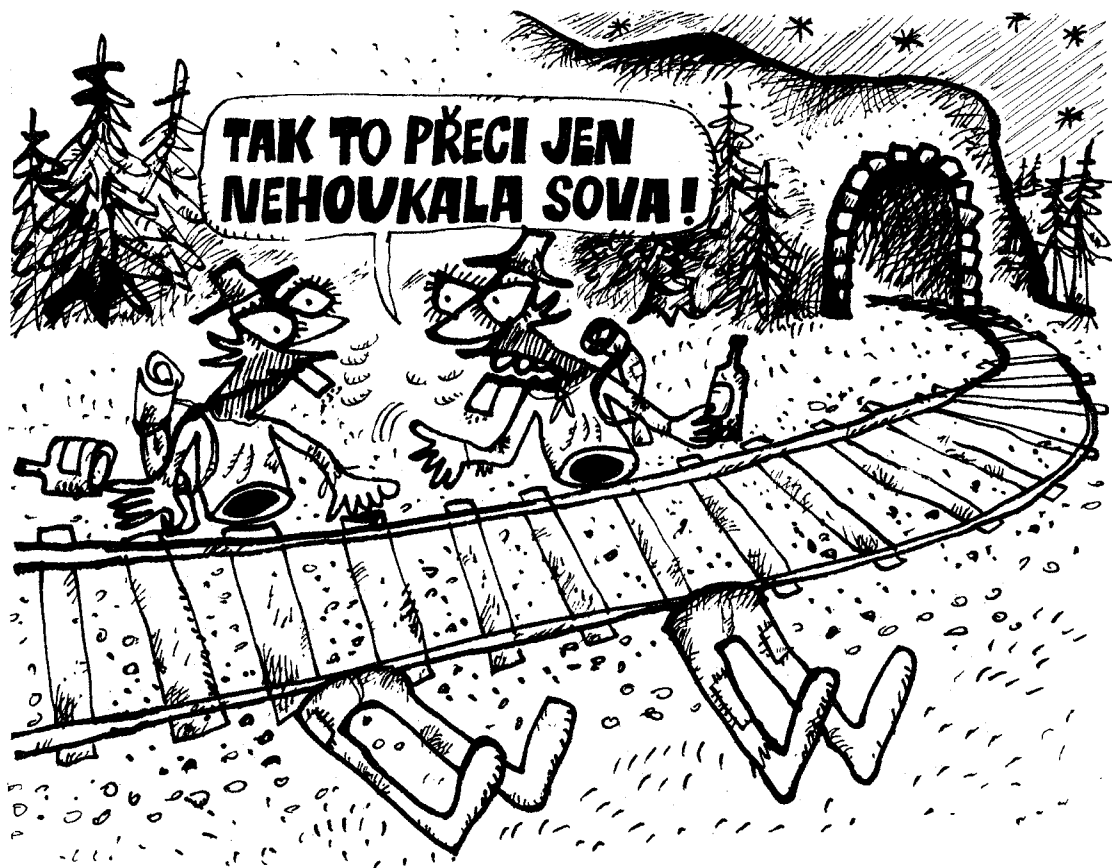

**ČOVEČE, TO VYPADÁ NA
BRATRSTVO ZAJEČÍ
PRACKY!**

**NO COPAK, JEŠTĚ JSTE NIKDY NESLYŠEL
O LEOPARDU DA VINCIM?**

**A CO MÁ BEJT, CHLUPATEJCH JSEM SE
NEBÁL ANI ZA KOMOUŠU!**

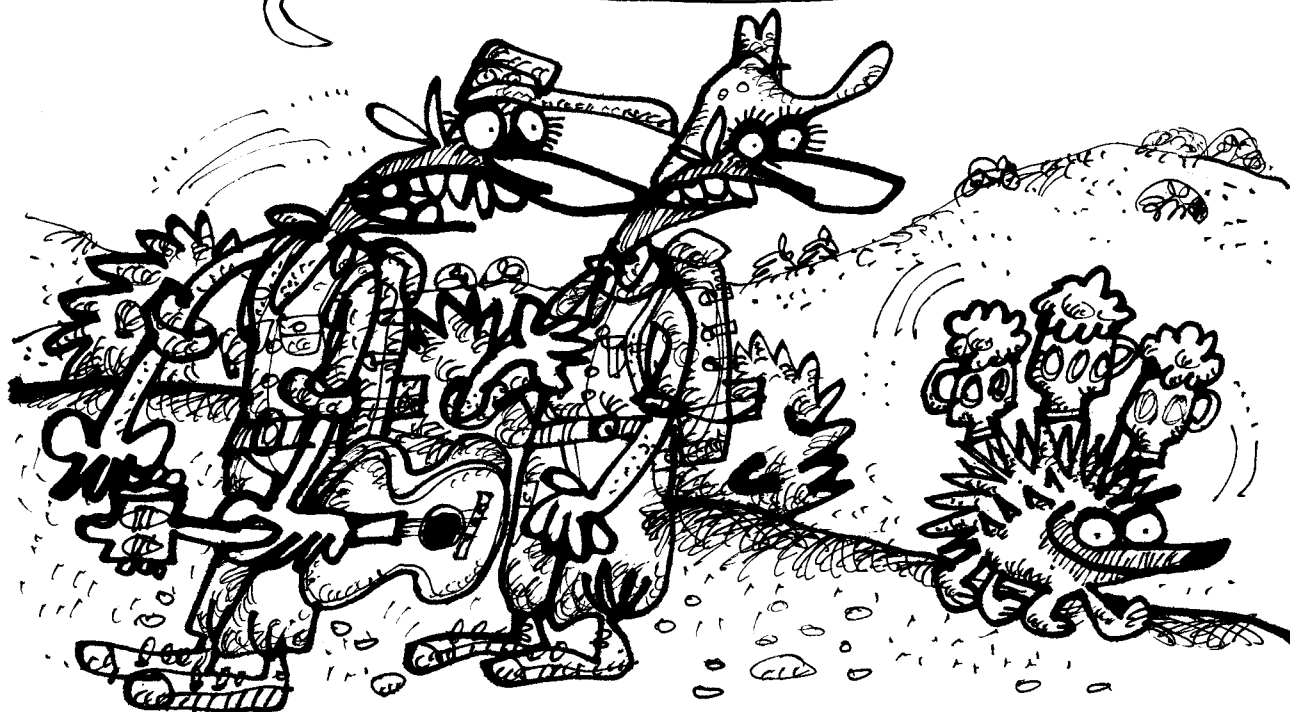
**NA MĚ KDYŽ TO PŘIJDE, TAK SI
HODÍM PINGLA NA ZADA A JDU!**

**TO MĚ NENAPADLO, ŽE TU POTKÁM
TEBE, STARÝHO PARDÁLA !**

**A JÁ VŮL MYSLEL, ŽE JEŽCI NOSEJ
NA BODLINÁCH JABKA !**

**TEDA STEJNĚ SE TI DIVÍM,
ŽE TĚ TEN DATEL
NEZNERVÓŽNUJE!**

**HEJ, VY TAM, NEVZAL
JSTĚ JÍ ROHA ?!**

